

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ 56 / 2018

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011)

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 8η Ιουνίου 2018, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ., και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα Μέλη της Αρχής, παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Αντιπρόεδρος (Προεδρεύουσα): Χριστίνα Μπουσουλέγκα

Μέλη:

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Δημήτριος Λουρίκας

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Μαρία Στυλιανίδου

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Ο Πρόεδρος της Αρχής Γεώργιος Καταπόδης απουσίασε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος. Τα λοιπά αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού

Εισηγητής: Δημήτριος Θεοδωράς, Ε.Ε.Π. – Οικονομολόγος

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν ο εισηγητής Δημήτριος Θεοδωράς ο οποίος αποδεσμεύτηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς» προϋπολογισμού € 114.409,16 χωρίς Φ.Π.Α., για τις ανάγκες της **Περιφέρειας Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας**, έτους 2018.

1. Με το με αριθμ. 25542/8-5-2018 έγγραφο της Περιφέρειας Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας (αριθμ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2556/10-5-2018), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς» προϋπολογισμού € 114.409,16 χωρίς Φ.Π.Α., για τις ανάγκες της Περιφέρειας Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας, έτους 2018, σε συνέχεια εν μέρει άγονου, ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 2.1 Με την αριθμ. 12480/2-3-2018 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 18PROC002753605 2018-03-05) της, η Περιφέρεια Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», προϋπολογισθείσας δαπάνης € 1.421.824,77 χωρίς Φ.Π.Α. ή € 1.606.661,99 με Φ.Π.Α., έτους 2018, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Τα Τμήματα της Διακήρυξης ήταν εκατόν σαράντα τρία (143). Οι πίνακες ανά δημοτική ή τοπική ενότητα με στοιχεία προϋπολογισθείσας δαπάνης και αριθμό ψεκαζόμενων ελ/δρων αναφέρονται αναλυτικά στο παράρτημα της διακήρυξης του διαγωνισμού.

Ανάδοχος θα ανακηρυσσόταν ο οικονομικός φορέας που θα προσέφερε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, για κάθε Τμήμα. Η διάρκεια της σύμβασης είναι από 15η Ιουνίου 2018 έως 15η Νοεμβρίου 2018. Ως ημερομηνία έναρξης ορίστηκε η 6η Μαρτίου 2018 και ώρα 9:00 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr, ορίστηκε η 2η Απριλίου 2018 και ώρα 23:59. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης προσφορών του διαγωνισμού ορίστηκε η 10η Απριλίου 2018 και ώρα 09:00. Ο διαγωνισμός πήρε Αριθμό Συστήματος 55034 στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και αναρτήθηκε την 5η Μαρτίου 2018.

- 2.2 Περίληψη της Διακήρυξης στάλθηκε, με ηλεκτρονικά μέσα την 2η Μαρτίου 2018 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία και δημοσιεύτηκε την 6η Μαρτίου 2018 (S 045 - 099867).
- 2.3 Περίληψη της Διακήρυξης δημοσιεύτηκε την 7η Μαρτίου 2018 στις εφημερίδες «ΘΑΡΡΟΣ» και «ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΑ», και την 8η Μαρτίου 2018 στην εφημερίδα «ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟΣ ΛΟΓΟΣ».
- 2.4 Επιπρόσθετα, όλο το τεύχος της Διακήρυξης αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο www.ppel.gov.gr την 5η Μαρτίου 2018.
- 2.5 Με το από 10/4/2018 Πρακτικό της, η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών, διαπίστωσε ότι κατατέθηκαν τριάντα (30) προσφορές και εισηγήθηκε την αποδοχή των είκοσι εννέα (29) προσφορών και την απόρριψη μίας (1) προσφοράς του “Καραγλάνη Κωνσταντίνου” διότι απουσίαζε το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και το ύψος της εγγυητικής επιστολής δεν κάλυπτε την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης.
- 2.6 Με το από 24/4/2018 Πρακτικό της, η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών α) διαπίστωσε ότι δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα τμήματα 100, 106, 115 και β) εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του “Καραγλάνη Κωνσταντίνου” για τα τμήματα 101, 103, 104, 108 (μοναδική προσφορά για τα εν λόγω τμήματα) διότι απουσίαζε το Ευρωπαϊκό Ενιαίο

Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και το ύψος της εγγυητικής επιστολής δεν κάλυπτε την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης.

- 2.7** Με την με αριθμ. 934/24-4-2018 απόφαση (ΑΔΑ:Ψ9ΟΛ7Λ1-ΨΧ7), η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Πελοποννήσου ενέκρινε τα από 10/4/2018 και 24/4/2018 Πρακτικά και πρότεινε την προσφυγή στη διενέργεια α) διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τα Τμήματα 100, 106, 115, για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά και β) της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση για τα Τμήματα 101, 103, 104, 108, για τα οποία δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές. Η εν λόγω απόφαση αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. την 26-4-2018.
- 2.8** Με το με αριθμ. 25534/8-5-2018 έγγραφό της, η Περιφέρεια Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας βεβαιώνει ότι δεν ασκήθηκαν Ενστάσεις, Προσφυγές ή Ένδικα Μέσα κατά του διαγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της Διακήρυξης.
- 2.9** Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας, με το προαναφερόμενο έγγραφό της, στο οποίο επισυνάπτεται σχέδιο απόφασης, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να προσφύγει στη διενέργεια α) διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 100, 106, 115)», προϋπολογισθείσας δαπάνης € 72.030,56 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά και β) της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 101, 103, 104, 108)», προϋπολογισμού € 42.378,60 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές, έτους 2018.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 3.** Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει ότι: «2.α. Οι αποφάσεις των αναθέτουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. [...]».
- 4.** Το άρθρο 5 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., ορίζονται τα ακόλουθα: ...β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. β) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις άνω περιπτώσεις α', β', και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2365/2017 της Επιτροπής τα κατώτατα όρια αναθεωρήθηκαν από 135.000 σε 144.000 και από 209.000 σε 221.000 και ισχύουν, από 1/1/2018.

5. Το άρθρο 6 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου. Με διαπιστωτική πράξη του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Διοικητή ή του Προέδρου για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ορίζονται οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές μονάδες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που πληρούν τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...]».
6. Το άρθρο 26, παράγραφος 2, περίπτωση β' του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο, στις ακόλουθες περιπτώσεις: ... β) όσον αφορά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες για τα οποία, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υποβάλλονται μόνο μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτείται να δημοσιεύουν προκήρυξη σύμβασης, εφόσον στη διαδικασία περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 73 έως 83 και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνες προς τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, και μόνον αυτούς. 3. Μη κανονικές προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα: α) όσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης, β) όσες παρελήφθησαν εκπρόθεσμα, γ) όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αθέμιτης πρακτικής, όπως συμπαιγνίας ή διαφθοράς, δ) όσες κρίνονται από την αναθέτουσα αρχή ασυνήθιστα χαμηλές. 4. Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα: α) όσες υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. (...)». Ακολούθως, στο άρθρο 29 του ίδιου νόμου με το οποίο ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 29 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιγράφεται η ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση.
7. Το άρθρο 27 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. [...] 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο

εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.[...]».

8. Το άρθρο 32, του Ν. 4412/2016 (Α' 147), το οποίο ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της. Μη κατάλληλη θεωρείται μια προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...]».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

9. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης ανάθεσης υπηρεσιών, κατά την έννοια της περίπτωσης 9 β της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 26 (Τμήματα 101, 103, 104, 108) και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 (Τμήματα 100, 106, 115) του ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες του άρθρου 26 και του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.
10. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας προϋπολογισμού € 114.409,16 χωρίς Φ.Π.Α., σε συνέχεια ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων προϋπολογισθείσας δαπάνης € 1.421.824,77 χωρίς Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011.
11. Επισημαίνεται ότι, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ήτοι στην εξεταζόμενη περίπτωση (Τμήματα 101,103,104,108), είναι: **α)** η νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή διαδικασία και **β)** η υποβολή μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών. Επιπρόσθετα, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ήτοι στην εξεταζόμενη περίπτωση (Τμήματα 100,106,115), είναι: **α)** η νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή διαδικασία και **β)** η μη υποβολή προσφοράς, **γ)** η μη ουσιαστική τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης.
12. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης

Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

- 13.** Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής των επικαλούμενων στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής διατάξεων, ήτοι της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 26 καθώς και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016.
- 14.** Ειδικότερα δε, σχετικά με την υπό σημείο α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' τη παραγράφου 2 του άρθρου 26 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32, συνεχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣΠράξη 215/2012 Κλιμάκιο Ζ', ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013, ΕΣ 98/2013 Κλιμάκιο ΣΤ').
- 15.** Ως προς την προϋπόθεση προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», προϋπολογισθείσας δαπάνης € 1.421.824,77 χωρίς Φ.Π.Α. ή € 1.606.661,99 με Φ.Π.Α., έτους 2018, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η εν λόγω Διακήρυξη, για την οποία τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από την συμμετοχή του στον διαγωνισμό και τηρήθηκε η ελάχιστη προθεσμία υποβολής προσφορών του άρθρου 27 του ν. 4412/2016.
- 16.** Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής προσφορών ή υποβολής μη κανονικών προσφορών ή υποβολής προσφορών που είναι απαράδεκτες, από τα παρατεθέν ιστορικό προκύπτει ότι, με την με αριθμ. 934/24-4-2018 απόφαση η Οικονομική Επιτροπή Περιφέρειας Πελοποννήσου ενέκρινε τα από 10/4/2018 και 24/4/2018 Πρακτικά και **α)** ζητά την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τα Τμήματα 100, 106, 115 για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές, προϋπολογισμού € 72.030,56 χωρίς Φ.Π.Α., έτους 2018 και **β)** απέρριψε την προσφορά (μη κανονική σύμφωνα

με τα πρακτικά) του “Καραγλάνη Κωνταντίνου” διότι απουσίαζε το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και το ύψος της εγγυητικής επιστολής δεν καλύπτει την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης και ως εκ τούτου ζητά την προσφυγή στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση για τα Τμήματα 101,103,104,108 προϋπολογισμού € 42.378,60 χωρίς Φ.Π.Α., έτους 2018.

17. Ως προς την προϋπόθεση της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης για τα τμήματα για τα οποία εφαρμόζεται η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει στην διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης για τα Τμήματα για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές.
18. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 26 για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 101, 103, 104, 108)», προϋπολογισμού € 42.378,60 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές, έτους 2018 καθώς και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 100, 106, 115)», προϋπολογισθείσας δαπάνης € 72.030,56 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου/ΠΕ Μεσσηνίας, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια α) διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 100, 106, 115)», προϋπολογισθείσας δαπάνης € 72.030,56 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά και β) της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς (Τμήματα 101, 103, 104, 108)», προϋπολογισμού € 42.378,60 χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία δεν έγιναν δεκτές οι προσφορές, έτους 2018, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2018

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
Χριστίνα Μπουσουλέγκα